

HEADLINES
RADIO SHOW
 TACKLING FASCINATING MODERN
 CONTROVERSIES FROM
 A HALACHIC PERSPECTIVE
with
DOVID LICHTENSTEIN

Rabbanus

Show# 318 | Apr 17th 2021

משנה מסכת נגעים פרק ב משנה ה

כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו ר' מאיר אומר אף לא נגעי קרוביו כל הנדרים אדם מתיר חוץ מנדרי עצמו רבי יהודה אומר אף לא נדרי אשתו שבינה לבין אחרים.

ר' עובדיה מברטנורא מסכת נגעים פרק ב משנה ה

רבי מאיר אומר אף לא נגעי קרוביו - דאיתקוש נגעים לריבים, דכתיב (דברים כ"א) כל ריב וכל נגע, מה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים.

הדרש מאמר קסג קסד ודהעיון רלפ

באמת בנוסח אתה מוצא שנתן את הקטרת על האש לפני ה' וגו', (א) עיין יומא נ"ג [קסד] ונתן את הקטרת על האש לפני ה' וגו', (א) עיין יומא נ"ג
 ע"א : ונתן את הקטרת וגו', שלא יתקן מבחוץ ויכניס, להוציא
 מלבן של צדוקים, שאומרים יתקן בחוץ ויכניס, ונראה דבמה שהקפידה
 התורה שלא יתקן מבחוץ ויכניס, יש למצוא רמז נכבד ואזהרה נמרצה
 נגד אלה התועים והמתעים, שקמו פעמים רבות בתוכנו, ואמרו להכניס
 מבחוץ נטיעות זרות ולהרכיבן בגן תורתנו הקדושה, לתקן בה תיקונים
 שונים, כפי העולה על רוחם, למען התאימה עם רוח הזמן וזרם העת אשר
 ינשפו מסביב. והנסיון אמנם הורנו, כי התיקונים האלה, אשר הוכנסו מבחוץ

לתוך חיינו הדתים, ה' כמחט בבשר החי לגוף האומה, וחללים רבים הפילו, אשר נפקרו ונדלדלו משורשם, והתנכרו לתורת ה' לחבק חיק נכרי'. כי תורתנו הקדושה והטהורה היא בת השמים, מתת אלהים ממעל, וכביכול כיוצרה ומחוללה כן גם היא לא תשא ולא תסבול שום שינוי ותמורה, שום חילוף והתפעלות מבחוץ. ואחת דיבר ה' זו שמענו וגשמע לעולמי עד ולנצח נצחים. ועיין למעלה בפרשת נח מאמר ל"ד מה שכתבנו בזה דברים נמרצים, שהידיעה וההכרה שהתורה אינה נופלת תחת גדר הזמן, ואינה סובלת שום התפעלות להתאימה לזרמי העת, הוא יסוד מוסד שאין לנטות ממנו, וכל הפורש מהידיעה וההכרה הזאת כפורש מן החיים, ומחוץ למחנה ישראל מושבו.

(ב) ^{לפי} הרעיון הזה ירמזו דברי חז"ל שהבאנו, שהכהן הגדול הוזהר באזהרה נמרצה, שלא יתקן מבחוץ ויכניס. חלילה לעשות תיקונים בחוץ

ולהכניס אל הקדש פנימה, חלילה להכניס זמורות זרות אל מקום הקדש ולנטוע נטיעות נכריות בגן ה', כי העושה כן לא ינקה ועונו ישא. ונאמרה האזהרה הזאת אל הכהן לרמוז עוד, כי הכהן הגדול מאחיו, העומד בראש העם, אשר תורה ^{לפי} יבקשו מפיו ואליהו ישמעון, עליו בשורה הראשונה לעמוד על המשמר ולהשגיח בעין צופי', לבלי תת להורמים הנשחתים, אשר יבאו מבחוץ, לחדור אל הקדש פנימה, ולמצוא למו מהלכים בהיכל ה', כי זאת היא תעודת הרועה הנאמן לשמור בלי הרף משמרת הקדש, ולהגן על חומת הדת שלא יבאו בה פריצים ויחללוה, תחת מסוה תיקונים מבחוץ, אשר באמת אך פרץ נבעה המה, ועלולים הם ח"ו לקעקע את כל הבנין ולהרסו.

(ג) ^{לפי} ישע' לשער, שבפרט הזה שהי' כידוע אחד מהעיקרים שנחלקו בו תופשי התורה והצדוקים, אם הכהן הגדול העומד לשרת ביום הכיפורים הי' מתקן מבחוץ ומכניס, נתבלטו באמת ההשקפות השונות של שתי הכתות המתנגדות האלה על מהלך החיים הדתיים ותנועתם, כי הצדוקים זה הי' אמנם דרכם וחפצם להשפיע מבחוץ על המהלך הזה, ולהכניס אל הקדש פנימה נטיעות זרות לקוחות משה אחר, כאשר כן אנו רואים בפרטים שונים שנחלקו עם החכמים, ומקורם הי' בהשקפות ודיעות זרות הבאות מבחוץ, אשר מורת רוח הן להנורה והמסורה המקובלת, ולדוגמא כפרו הצדוקים בשכר ועונש, עיין אבות דר"ג פ"ה: צדוקים אומרים מסורת היא ביד פרושים, שהן מצערין עצמן בעוה"ז, ובעוה"ב אין להם כלום, ועיין שבת קנ"ב ע"ב שלגלגנו על מה שאמרו חכמים, שנשמתן של צדיקים גנוזת תוה כסא הכבוד, וזה משום שלא האמינו בשכר ועונש, וכמו כן כפרו באמונת התחי', עיין סנהדרין צ' ע"א, שהתוכחו עם החכמים ושאלו את ר"ג: מנין

לתחיית המתים מה"ת, (לפנינו בגמרא הגירסא שאלו מינין את ר"ג, אמנם בעין יעקב הגירסא שאלו אדוקים את ר"ג), ועיי"ש עוד: א"ר אליעזר ב"ר יוסי בדבר זה זייפתי ספרי צדוקים, כן הוא הגירסא בעין יעקב, שהיו אומרים אין תחיית המתים מה"ת. והדיעות הכובות האלה כידוע על אדמת הפילוסופיא היונית גדלו וגם צמחו, והצדוקים רצו להכניסן, ולתת להן מהלכים בקהל ישראל, ושאיפתם איפוא היתה שיש לתקן בחוץ ולהכניס, כלומר שיש להביא מחוץ תיקונים, דיעות והשקפות, ולהכניסן לתוך מחנה ישראל. אמנם רבותינו הקדושים והטהורים תופשי התורה וקברניטי, רוח אחרת היתה אתם, כי חלילה להכניס סורי נכרי למקום הקדש, וצא טמא קראו למו, לכן פתגמם הי' שאין לתקן בחוץ ולהכניס, כלומר אין לנטוע זמורות זרות על אדמת התורה, ואין לשחול ענפים נכרים על תלמי' וכאשר אמרנו.

(ד) וְהַנְדָּה הַצְדוּקִים וְאַחֲרֵיהֶם כֹּל אֱלֹהֵי הַמַּתְקָנִים בְּחוּץ וּמַכְנִיִּסִים, כְּעֶשֶׂן כֹּל וְחַלְמוֹ, נִגְוֹזוּ וְגַם עֵבְרוּ, וְסוּפֵן הִי שֶׁנֶּעְקְרוּ וְנִדְלַדְלוּ, וְאֵבֵד כֹּל זֶכֶר לְמוֹ, אֲבֵל רְבוּתֵינוּ הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר הִתְיַצְבוּ בְּכֹל כַּחַם כְּנֶגֶד הַזֹּרְמִים הָאֵלֹהִים וְהַרְחִיקוּם מִקְהַל יִשְׂרָאֵל, כְּאוֹר נֹגַח יֵאִירוּ, וְדַבְרֵיהֶם יוֹהִירוּ כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ וְכַעֲצַם הַשָּׁמַיִם לְטוֹהַר.

Selected audio from our listeners

Comments on the Show

Comments on the Show 1 *click here*

Answers to the Questions

Answers to the Question 1 *click here*

Answers to the Question 2 *click here*

See Kli Yakar below regarding Rabbi Wasserman's question on last week's program.

והיה ביום השביעי יגלה את כל שערו. ואח"כ פרט את ראשו וזקנו וגבות עיניו אע"פ שרז"ל ([סוטה טז](#)) דרשו זה בכלל ופרט מ"מ לפי דרכנו נוכל לומר שלכך פרט ג' ראשי אברים אלו לפי שהם קרובים אל ג' ראשי עבירות אשר עליהם באים הנגעים. את ראשו, לכפר על גסות הרוח הרוצה להיות לראש לכל דבר כמ"ש ([ישעיה ג טז-יז](#)) יען כי גבהו בנות ציון וגו' ושפח ה' קדקד בנות ציון. ואת זקנו, הם השערות סביב לפיו לכפר על פי המדבר בלה"ר ואת גבות עיניו, לכפר על צרות העין .

Zev Landerer